ਜਮਾਤ –ਛੇਵੀਂ | **ਪਾਠ–3 ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ**

ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ–ਲੇਖ | **ਲੇਖਿਕਾ– ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਤਾਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ**

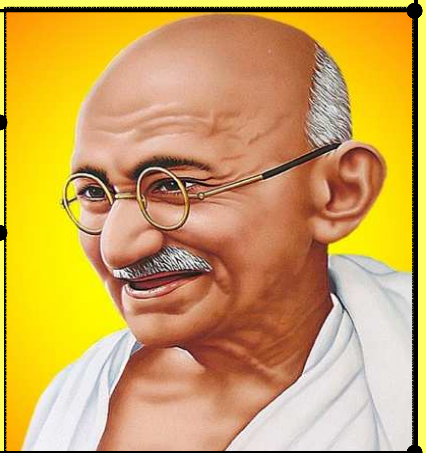

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ੳ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ– ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਅ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਮਾਰਗ ਚੁਣਿਆ ?

ਉੱਤਰ– ਮਹਾਤਮਾਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸਚਾਈ ਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਚੁਣਿਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ੲ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਨਾਟਕ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ– ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਨਾਟਕ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਰੱਬ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਸਰਵਣ ਦੀ ਪਿਤਰੀ–ਭਗਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ?

ਉੱਤਰ– ਸਰਵਣ ਦੀ ਪਿਤਰੀ–ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਮਾਤਾ–ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਰਮ–ਧਰਮ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਹ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ?

ਉੱਤਰ– ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ(ਕ) ਮਹਾਤਮਾਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ–ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

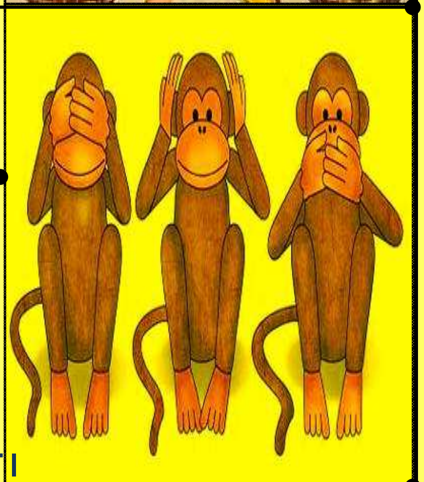

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਖ) ਮਹਾਤਮਾਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਾਂਦਰ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ?

ਉੱਤਰ– ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਾਂਦਰ ਬੁਰਾ ਨਾ ਬੋਲਣ,ਬੁਰਾ ਨਾ ਦੇਖਣ ਤੇ ਬੁਰਾ ਨਾ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :

(ੳ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬੜੇ __ਉੱਚੇ__ ਤੇ __ਸੁੱਚੇ__ ਸਨ।

(ਅ) ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਸੱਚ ਹੀ __ਰੱਬ__ ਹੈ।

(ੲ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਮਾਤਾ–ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਰਮ __ਧਰਮ__ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।

(ਸ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬੜੇ __ਪੱਕੇ__ ਸਨ।

(ਹ)ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ __ਅਹਿੰਸਾ__ ਦਾ ਮਾਰਗ ਚੁਣਿਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ:

1. ਅਹਿੰਸਾ – ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਚੁਣਿਆ।
2. ਮੁਸੀਬਤ – ਸਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਸਮੇਂ ਹੌਂਸਲੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
3. ਗ਼ੁਲਾਮ – ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗ਼ੁਲਾਮ ਸੀ।
4. ਵਹਿੰਗੀ – ਸਰਵਣ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਹਿੰਗੀ ਬਣਵਾਈ।
5. ਸਹਿਪਾਠੀ – ਗੁਰਜੀਤ ਮੇਰਾ ਸਹਿਪਾਠੀ ਹੈ।
6. ਅਧਿਆਪਕ – ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ।

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:–

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ,ਦੇਧਨਾ
99886–43700